

Elvis berättade om sin besvikelse.
– Jag kände att vi som vanligt har blivit bortglömda. Det som tog mig mest var bilderna på barnen, vetska-

pen om att de blev gasade till döds var hemsk. Att tyskarna hade rakat av alla håret och gjort tyg av det och att de hade samlat in håret och visade det i utställningen säger Elvis.

Robert berättade att även han trodde att han skulle få höra mer berättas om romer.

– Jag trodde att vi hade kommit på fel ställe. Här talade man bara om judar polacker och ryska krigsfångar. Även i filmen vi såg innan vi kom

in så hade jag trott att vi skulle få se något om romerna. Jag blev besviken att det var så lite om oss.

– Jag hade stora förväntningar om att få se och höra om det jag hade hört berättas från en annan romsk skolklass som

besökt lägret tidigare. Mina föräldrar vet om det som har hänt men inte i detalj berättar Luciano. – Det var jobbigt att se hur de var tvungna att använda sina toaletter.

Colja ställde många frågor till guiden.
– Jag tyckte inte att jag fick det rätta svaren från guiden han slingrade sig då jag ställde mina frågor och svarade på något helt annat. Jag blev jätte arg då jag hörde att det romska museet inte var med på deras schema. Det är otroligt att detta har skett. Det är lika otroligt att en människa som

Hitler fick människorna med sig att göra detta hemska.

men Birkenau tog mig hårdare där kunde man riktigt leva sig in i hur fångarna hade haft det. Vi gick i en halvtimme på de dåliga stigarna och det tog på mina krafter, vad ska det inte ha gjort på dem som från början var svaga, sjuka och ständigt hungriga. Man fick gåshud i värmen. Det kändes som om något fanns kvar på platsen fast det låg i ruiner. Många rös när vi stod på minneplatsen och lade ner blommorna, berättar Gino.

– Jag hade ingen aning om att det fanns två läger, säger Michel, att det finns något som heter Birkenau viste jag inget om. Jag blev mycket rörd av att gå i Birkenau, där kom känslorna fram. Vi kan aldrig sätta oss in i hur de hade det. Vi är vana att komma hem från skolan och sätta på TV:n och har aldrig upplevt det liv som de hade då. Jag förstår inte hur de hade hjärta att göra detta hemska mot alla barn, inte bara mot romer utan även mot judar och alla andra som dog i lägret.

– Det kändes överkligt att gå på den plats man har läst om. Jag försökte att föreställa mig om hur de hade levt i lägret och jag fick några bilder, men samtidigt kändes det så överkligt. Jag har svårt att föreställa mig vilken grymhet som har förekommit i de bägge lägren. Att man bara

– Jag tyckte inte att det var så jobbigt på det första lägret, visst visade man hår och skor och det som hade tillhört fångarna,

nämnde romerna i förbifarten tyckte jag inte om, även om man vet att det inte var lika många romer som judar som dog. Jag tycker att man ska få lika stor uppmärksamhet för det var lika stor smärta man fick utstå, oavsett vilken folkgrupp man kom ifrån. Det kändes ledsamt att veta att museet har kommit till för bara två år sedan, fast kriget slutade för snart 60 år sedan, säger David Castilo

– Jag hade en bild av Auschwitz, men verkligheten var värre. Bara att behandla människor som djur är hemskt och att se

bestraffningscellerna som skulle rymma fyra stående personer på en kvadratmeter i totalmörker var hemskt. Jag ställde mig själv där och tyckte att det var förärligt fast väggarna var till hälften nedrivna och ljuset strömmade in från fönstret. Att ha vetskapen om att människor föstes in i rummen för att gasas ihjäl är hemsk. Hur kunde tyskarna vara så grymma? De tvingade ju judar och romer att även ta hand om de döda och kanske var det en släkting man tog hand om. Var går gränsen till grymhet när slutar man tänka? Hitler var mästare på att hjärntvätta folket med sina tal. Fångarna tvingades att skriva korta brev till vänner och tala om hur bra de hade det. Fast det var så stort var det ofattbart att Hitler kunde hålla det som skett så hemligt, säger Daniel Ivanovits, som förövrigt ska läsa Main Kampf när han kommer hem till Stockholm.

***

Vi ser fram emot hösten, då Erland Kaldaras kommer att ha ett seminarium om Auschwitz med andra ungdomar från de olika ungdomsförbunden anslutna till RUF. Han kommer då att låta de ungdomar som var med berätta om sina upplevelser och filmen som filmteamet spelade in under resan kommer även den att visas.